EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.8.2023
COM(2023) 491 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile direktiiviga 2014/40/EL (tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/40/EL (tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ,[1] edaspidi „tubakatoodete direktiiv“) eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnorme seoses järgnevaga:

a) tubakatoodete koostisosad ja neist eralduvad ained ning asjaomased teatamiskohustused, sealhulgas sigarettidest eralduva tõrva, nikotiini ja süsinikmonooksiidi maksimaalsed kogused;

b) tubakatoodete märgistamise ja pakendamise, sealhulgas tarbijapakenditele ja igale välispakendile kantavate terviseohu hoiatuste, aga ka tubakatoodetele kohaldatavate jälgitavustunnuste ja turvaelementide teatavad aspektid, et tagada kooskõla kõnealuse direktiiviga;

c) keeld viia turule suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakat;

d) tubakatoodete piiriülene kaugmüük;

e) uudsetest tubakatoodetest teatamise kohustus;

f) teatavate tubakatoodetega seonduvate toodete, nimelt elektrooniliste sigarettide ja täitepakendite ning taimsete suitsetatavate toodete turuleviimine ja märgistamine.

Direktiivi eesmärk on hõlbustada tubaka- ja seonduvate toodete siseturu tõrgeteta toimimist, võttes aluseks inimeste tervise kaitse kõrge taseme, eelkõige noorte jaoks, ja täita Euroopa Liidu kohustusi, mis tulenevad Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonist („WHO raamkonventsioon“), millega Euroopa Liit ühines 30. juunil 2005. aastal.

Tubakatoodete direktiivi artikliga 27 antakse komisjonile õigus võtta teatavatel tingimustel vastu artikli 3 lõikes 2, artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 3, artikli 4 lõikes 5, artikli 7 lõikes 5, artikli 7 lõikes 11, artikli 7 lõikes 12, artikli 9 lõikes 5, artikli 10 lõike 3 punktis a, artikli 10 lõike 3 punktis b, artikli 11 lõikes 6, artikli 12 lõikes 3, artikli 15 lõikes 12, artikli 20 lõikes 11 ja artikli 20 lõikes 12 osutatud delegeeritud õigusakte.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Käesolev aruanne on ette nähtud tubakatoodete direktiivi artikli 27 lõikega 2, millega antakse komisjonile õigus võtta viie aasta jooksul alates 19. maist 2014 vastu delegeeritud õigusakte. Komisjon peab delegeeritud volituste kohta koostama aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

[1] ELT L 127, 29.4.2014, lk 1.

3. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE PRAEGUSEL PERIOODIL

Komisjon võttis 8. augustil 2018 tubakatoodete direktiivi kohaselt delegeeritud volituste rakendamise kohta vastu esimese aruande[2].

Praeguse viieaastase ajavahemiku jooksul, mis algas volituste automaatse pikendamisega, on komisjon võtnud tubakatoodete direktiivi artikli 7 lõike 12 ja artikli 11 lõike 6 alusel vastu ühe delegeeritud õigusakti.

Artikli 7 lõikega 12 antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et lõpetada muude tubakatoodete kui sigarettide ja isevalmistatavate sigarettide tubaka puhul kehtestatud erand artikli 7 lõigetes 1 ja 7 sätestatud keeldude kohaldamisest, kui olukord on oluliselt muutunud, mida kinnitab komisjoni aruanne. Samuti antakse artikli 11 lõikega 6 komisjonile õigus kaotada liikmesriikidele antud võimalus teha erandeid teatavate suitsetatavate tubakatoodete (v.a sigaretid, isevalmistatavate sigarettide tubakas ja vesipiibutubakas) märgistamisel, kui olukord on oluliselt muutunud, mida kinnitab komisjoni aruanne asjaomase tootekategooria kohta.

15. juunil 2022 võttis komisjon vastu aruande,[3] milles tehti kindlaks kuumutatud tubakatoodetega seotud asjaolude oluline muutus[4]. Aruandes esitatakse teavet ja statistikat turusuundumuste kohta. See näitas, et kuumutatud tubakatoodete müügimaht suurenes vähemalt 10 % vähemalt viies liikmesriigis ning et kuumutatud tubakatoodete jaemüügi maht ületas 2,5 % tubakatoodete kogumüügist ELi tasandil.

Kuna olukord seoses kuumutatud tubakatoodetega oli seega oluliselt muutunud, võttis komisjon 29. juunil 2022 vastu delegeeritud direktiivi (EL) 2022/2100, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/40/EL seoses teatavate erandite tühistamisega kuumutatud tubakatoodete puhul[5] (edaspidi „delegeeritud direktiiv“). Selle delegeeritud direktiiviga laiendati kuumutatud tubakatoodetele sigarettide ja isevalmistatavate sigarettide tubaka puhul juba kehtivat keeldu lasta turule tubakatooteid, millel on eristav maitse või lõhn või mis sisaldavad lõhna- ja maitseaineid mis tahes koostisosas, nagu filtrites, paberis, pakendites, kapslites, või millel on mis tahes tehnilised omadused, mis võimaldavad muuta asjaomaste tubakatoodete lõhna või maitset või nende suitsusust. Samadel põhjustel kaotati selle direktiiviga liikmesriikidele antud võimalus teha kuumutatud tubakatoodete puhul (kui need on suitsetatavad tubakatooted) erandeid teatavatest märgistamiskohustustest, nimelt kohustusest kanda kõnealustele tubakatoodetele tubakatoodete direktiivi artikli 9 lõikes 2 sätestatud teave ja artiklis 10 sätestatud terviseohu ühendhoiatused.

---

2 Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiiviga 2014/40/EL (tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta (COM(2018) 579 final).

3 Komisjoni aruanne, millega kinnitatakse olukorra olulist muutumist kuumutatavate tubakatoodete puhul vastavalt direktiivile 2014/40/EL (COM(2022) 279 final).

4 Tubakatoodete direktiivi artikli 2 punkti 28 tähenduses.

5 ELT L 283, 3.11.2022, lk 4.

Enne delegeeritud direktiivi eelnõu vastuvõtmist esitati see tubakapoliitika eksperdirühmale,[6] mis asutati muu hulgas selleks, et tagada asjakohane eksperdinõu delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel. Euroopa Parlamenti ja nõukogu on korrapäraselt eksperdirühma koosolekutele. Konsultatsioonidega seotud dokumendid saadeti samal ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisseisukohas delegeeritud õigusaktide kohta[7]. Pärast delegeeritud direktiivi vastuvõtmist teavitati sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning nõukogu taotles tähtaja pikendamist kahe kuu võrra. Ei Euroopa Parlament ega nõukogu ei esitanud vastuväiteid delegeeritud direktiivile, mille komisjon võttis vastu tubakatoodete direktiivi alusel kõnealuse direktiivi artikli 27 lõikes 5 sätestatud pikendatud tähtaja jooksul.

4. JÄRELDUS

Komisjon võttis käimasoleval viieaastasel perioodil vastu ühe delegeeritud õigusakti, mis põhineb tubakatoodete direktiivi artikli 7 lõikel 12 ja artikli 11 lõikel 6. Sellega seoses on komisjon kasutanud nimetatud artiklitega antud delegeeritud volitusi kooskõlas kõnealuste volituste eesmärgi, ulatuse ja sisuga.

Tubakatoodete direktiiviga antud muude delegeeritud volituste puhul[8] ei ole nende kasutamise eeltingimused käesoleval viieaastasel perioodil täidetud.

Tubakatoodete direktiiviga komisjonile antud volituste delegeerimist tuleks ajaliselt pikendada, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artikli 27 lõikes 2, ning võttes arvesse, et pärast komisjoni esimest aruannet ei olnud ei Euroopa Parlament ega nõukogu sellise pikendamise vastu. Volituste andmise põhjendused ei ole muutunud ning antud volitused on olulised tubakatoodete direktiivi eesmärgi saavutamiseks, nimelt lihtsustada siseturu tõrgeteta toimimist tubakatoodete ja nendega seotud toodete puhul, lähtudes inimeste tervise kõrgetasemelisest kaitsest.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.

---

6 Komisjoni 4. juuni 2014. aasta otsus C(2014) 3509 (final) tubakapoliitika eksperdirühma moodustamise kohta.

7 Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkuleppe lisa (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

8 Esimeses aruandes tubakatoodete direktiivi kohaselt delegeeritud volituste kohta anti teavet artikli 10 lõike 3 punkti b ja artikli 15 lõike 12 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohta.